

Sygn. akt III KK 20/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Sobczak

SSN Józef Szewczyk

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie J. M.

skazanego za przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w dniu 26 lutego 2015 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w C.

z dnia 12 grudnia 2013 r.

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 grudnia 2013 r., sygn. akt ... 568/13, Sąd Rejonowy w C. uznał oskarżonego J. M. za winnego tego, że w dniu 10 września 2013 r. w C. posiadał wbrew przepisom ustawy substancję psychotropową w

postaci 0,69 g netto amfetaminy, tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 72 § 1 pkt 4 i 5 k.k. zobowiązał oskarżonego do wykonywania pracy zarobkowej i do powstrzymania się od używania środków odurzających; orzekł o dowodach rzeczowych i kosztach sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację od tego wyroku na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny zaskarżając go w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 6 k.p.k., art. 139 § 1 k.p.k. i art. 479 § 1 k.p.k., polegające na błędnym uznaniu, że dwukrotnie awizowane i niepodjęte w terminie wezwanie do stawiennictwa na rozprawę, wysłane na adres wskazany przez oskarżonego, zostało mu prawidłowo doręczone, co w konsekwencji spowodowało rozpoznanie sprawy pod nieobecność oskarżonego i wydanie wyroku zaocznego, podczas gdy oskarżony w tym czasie był pozbawiony wolności jako tymczasowo aresztowany do innej sprawy, co w konsekwencji pozbawiło go prawa do obrony. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i dlatego podlega uwzględnieniu w całości na posiedzeniu.

Wyrok został bowiem wydany z rażącym naruszeniem przepisów procesowych, wskazanych w zarzucie kasacji. Jednym z warunków rozpoznania sprawy w postępowaniu uproszczonym i wydania wyroku zaocznego jest doręczenie oskarżonemu wezwania (art. 479 § 1 *in principio* k.p.k.). Chodzi tu o każdą formę doręczenia przewidzianą w rozdziale 15 k.p.k. Z akt sprawy wynika, że wezwanie dla oskarżonego na termin rozprawy w dniu 12 grudnia 2013 r., wysłano za pośrednictwem poczty pod wskazany przez niego adres. Dwukrotnie awizowane w dniach 14 i 22 listopada 2013 r. zostało zwrócone Sądowi z adnotacją „nie podjęto w terminie”.

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w C. uznał, że oskarżony nie stawiał się będąc prawidłowo wezwany przez awizo i na podstawie art. 479 § 1 k.p.k. rozpoznał sprawę pod jego nieobecność i wydał wyrok zaoczny.

Jednak, jak wynika z akt sprawy o sygn. ... 580/14 Sądu Okręgowego w T. w przedmiocie odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności oraz akt Sądu Rejonowego w G. o sygn. ... 59/14, J. M. postanowieniem tego Sądu z dnia 18 października 2013 r., sygn. akt .. 534/13, został tymczasowo aresztowany do sprawy ... 1859/13 Prokuratury Rejonowej w G., który to środek zapobiegawczy był następnie przedłużany, tak że w dniu rozprawy oskarżony był nadal pozbawiony wolności.

O tym fakcie Sąd Rejonowy w C. nie wiedział, gdy przystępował do rozpoznania sprawy. Jednak słusznie w kasacji wskazuje się, że art. 75 § 1 k.p.k. – w aktualnym brzmieniu – nie nakłada na oskarżonego obowiązku powiadomienia o pozbawieniu wolności w innej sprawie. Dlatego też w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przepis ten dotyczy oskarżonego, który pozostaje na wolności (por. wyroki z: 22 X 2008 r., V KK 106/08, OSNwSK 2008, poz. 2098; 3 IX 2009 r., V KK 155/09, Lex nr 519636). Bez znaczenia jest przy tym zarówno to, że sąd nie dysponował wiedzą o fakcie osadzenia oskarżonego w areszcie śledczym, ani też to, czy oskarżony faktycznie miał możliwość poinformowania sądu o tym fakcie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, sąd może prowadzić rozprawę w trybie uproszczonym pod nieobecność oskarżonego jedynie wtedy, gdy nie stawiał się on na rozprawę mimo doręczenia mu wezwania oraz nie usprawiedliwił niestawiennictwa i nie wniósł o odroczenie rozprawy (art. 480 k.p.k.). Nie można natomiast prowadzić rozprawy, gdy stawiennictwo to w ogóle od oskarżonego nie zależy (por. wyrok z dnia 21 I 2009 r., sygn. V KK 320/08, Lex nr 485043).

W rozpoznawanej sprawie doszło więc do rażącego naruszenia prawa do obrony przez uniemożliwienie oskarżonemu wzięcia udziału w rozprawie głównej, co mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku (por. wyroki SN z: 6 VI 2013 r., sygn. III KK 179/13, Lex nr 1317938 i 12 II 2014 r., sygn. V KK 392/13, Lex nr 1441206).

Z tych też względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W tym postępowaniu Sąd Rejonowy ponownie przystąpi do rozpatrzenia sprawy, bacząc, aby oskarżony mógł zrealizować swoje prawo do udziału w rozprawie. W wypadku wydania ponownie wyroku skazującego na karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zastosowanie powinien mieć art. 538 § 3 k.p.k.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.